

Pleie og omsorg

Sentrale tjenester innen programområdet pleie- og omsorg er hjemmebaserte tjenester og bo- og behandlingssentre med langtids-, korttids- og dagaktivitetsplasser for eldre. Hjemmebaserte tjenester yter pleie- og omsorgstjenester til alle aldersgrupper og omfatter ambulerende tjenester, omsorgsboliger med heldøgns bemanning for eldre og psykisk helsetjenester. I tillegg kommer Regionalt aktivitetssenter, dagaktivitetsplasser og omsorgsboliger med og uten heldøgns bemanning for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Området inkluderer også ulike avlastningstjenester for innbyggere i alle aldre, omsorgstønad og brukerstyrt personlig assistanse.

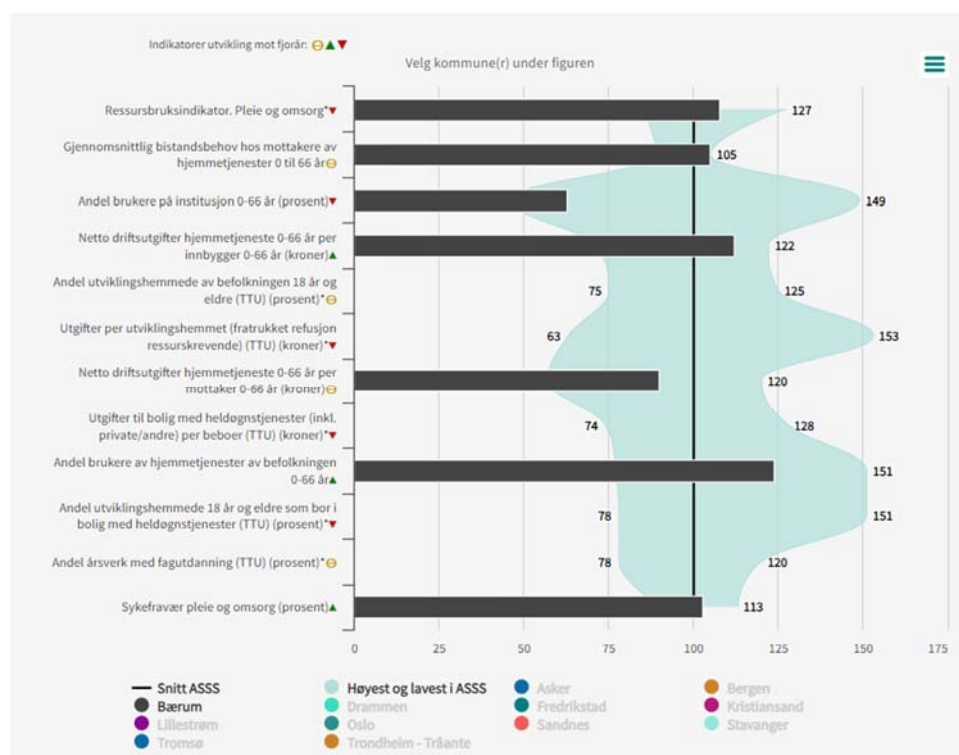
TJENESTEPROFIL FOR TJENESTEOMRÅDET

Tjenesteprofilen til Pleie og omsorg presenteres her i to deler, en for innbyggere under 67 år og en for innbyggere over 67 år.

I forbindelse med arbeidet i ASSS-nettverket, bruker KS tall fra Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk (IPLOS) for å beregne flere av nøkkeltallene i tjenesteprofilen til PLO. Noe av dette bestilles fra SSB, og kan ikke hentes direkte fra KOSTRA.

Tjenesteprofil for pleie og omsorg – Innbyggere under 67 år

Tjenesteprofil for pleie og omsorg 0-66 år. ASSS-snitt =100

Kilde: ass.no

Indikatorene i tjenesteprofilen for pleie og omsorg 0-66 år

Indikator	Bærum			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2020	2021	2022	2022	2022	2022
Prioritering og behov						
PLO Ressursbruksindikator. Pleie og omsorg*	1,05	1,125	1,082	1	1,267	0,849
PLO Gjennomsnittlig bistandsbehov hos mottakere av hjemmetjenester 0 til 66 år	2	2	2	1,9	2	1,7
PLO Andel brukere på institusjon 0-66 år (prosent)	10,9	11,5	11,2	17,8	26,5	8,2
PLO Netto driftsutgifter hjemmetjeneste 0-66 år per innbygger 0-66 år (kroner)	8 955,5	10 355,3	11 730,2	10 441	12 690,7	7 374,8
PLO Andel utviklingshemmede av befolkningen 18 år og eldre (TTU) (prosent)*	-	-	-	0,4	0,5	0,3
PLO Utgifter per utviklingshemmet (fratrasket refusjon ressurskrevende) (TTU) (kroner)*	1 037 526,7	1 552 508,6	-	1 183 037,4	1 812 680,2	740 345,9
Produktivitet og enhetskostnader						
PLO Netto driftsutgifter hjemmetjeneste 0-66 år per mottaker 0-66 år (kroner)	451 489	500 483	547 871	605 960	727 257	345 643
PLO Utgifter til bolig med heldøgntjenester (inkl. private/andre) per beboer (TTU) (kroner)*	1 806 098,3	2 169 526,9	-	2 198 794,2	2 808 326,5	1 634 618,5
Dekningsgrader						

Indikator	Bærum			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2020	2021	2022	2022	2022	2022
PLO Andel brukere av hjemmetjenester av befolkningen 0-66 år	1,984	2,069	2,141	1,723	2,606	1,325
PLO Andel utviklingshemmede 18 år og eldre som bor i bolig med heldøgntjenester (TTU) (prosent)*	70,2	68,7	-	57,6	87,2	44,7
Utfyllende indikatorer/kvalitet						
PLO Andel årsverk med fagutdanning (TTU) (prosent)*	73,7	-	-	76,7	92,1	59,5
PLO Sykefravær pleie og omsorg (prosent)	7,79	7,48	8,82	8,58	9,69	7,7

Kilde: *asss.no*

Kommentarer til indikatorene i tjenesteprofilen

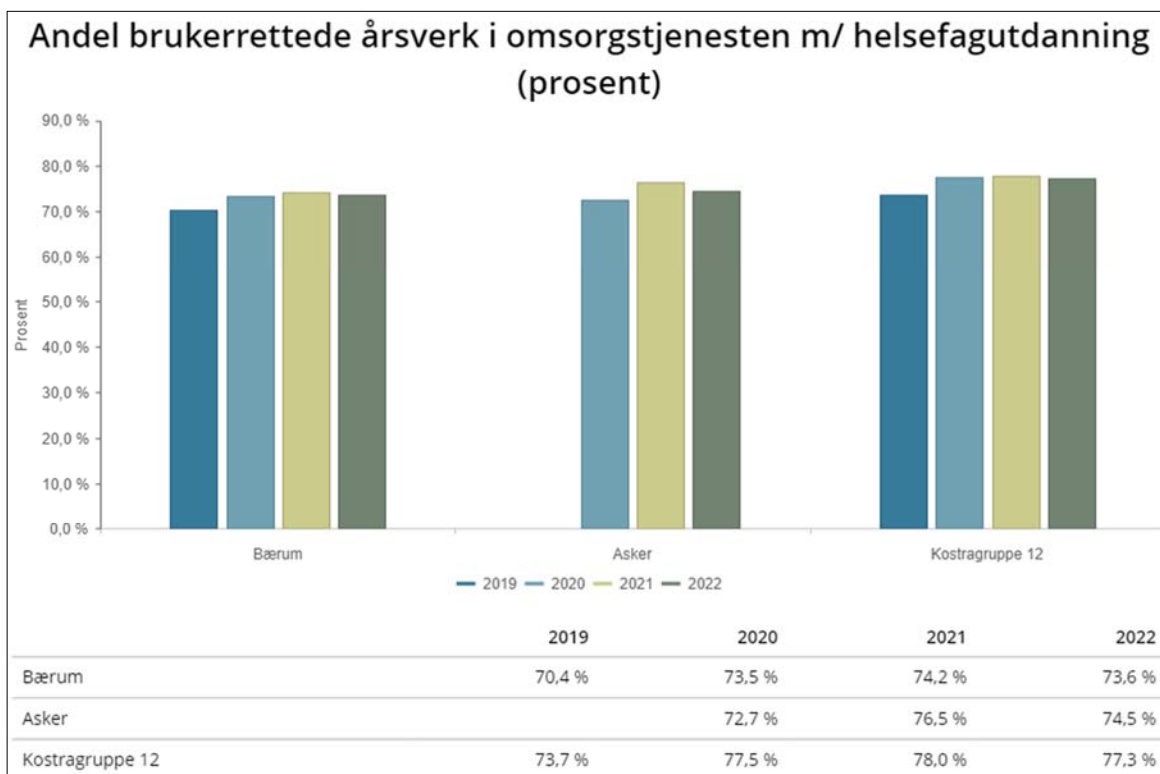
Nøkkeltallene *Ressursbruksindikator*, *Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning* og *Sykefravær* gjelder for både brukere under og over 67 år. Disse kommenteres derfor innledningsvis.

Ressursbruksindikator

Ressursbruksindikatoren viser kommunens ressursbruk i forhold til utgiftsbehov. Beregnet utgiftsbehov er basert på kostnadsnøkkel i inntektssystemet for kommunene. For Bærum viser ressursbruksindikatoren at kommunen brukte 8,2 prosent mer ressurser på pleie- og omsorgstjenester enn ASSS-snippet i 2022. Dette er en reduksjon fra 2021 da kommunen brukte 12,5 prosent mer.

Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning

Bærum ligger lavere enn både ASSS-snippet og Asker kommune når det gjelder andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning.

Bærum hadde 73,6 prosent ansatte med fagutdanning i 2022, noe som er en liten nedgang fra 2021. Asker har i 2022 en høyere andel fagutdannede enn Bærum. Både Asker og Kostragruppe 12 har også hatt en nedgang fra 2021.

Utfordringer med å rekruttere og beholde helsepersonell er en kjent problemstilling, både nasjonalt og i Bærum kommune. Det er særlig krevende å rekruttere sykepleiere og vernepleiere, da kommunen konkurrerer med omkringliggende kommuner og helseforetak om denne kompetansen. For å øke andelen fagutdannede, er det etablert en støtteordning for medarbeidere som ønsker å ta sykepleie-, vernepleier- og helsefagarbeiderutdanning, samt tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner.

Sykefravær

Sykefravær data inneholder nå kun legemeldt sykefravær. Dette i motsetning til tidligere år hvor sykefravær data ble hentet fra PAI-registeret som også inneholdt egenmeldt.

Legemeldt sykefravær i Bærum ligger over ASSS-snippet, og har økt med 1,3 prosentpoeng fra 2021 til 2022. ASSS-snippet har redusert legemeldt sykefravær med 0,15 prosentpoeng fra 2021 til 2022. Det er lokale forskjeller mellom tjenesteområdene. Det jobbes derfor, i samarbeid med tillitsvalgte, med målrettede tiltak innenfor kommunalsjefområdene.

Hjemmetjenester KOSTRA-funksjon 254

Hjemmetjenester er et forholdsvis vidt definert begrep. Hjemmetjenester omhandler helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende som er praktisk bistand, daglige gjøremål og opplæring i daglige gjøremål, brukerstyrt personlig assistent, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn, helsetjenester i hjemmet, oppfølgingstjenester, og psykisk helsetjeneste utenfor institusjon, noe som gjør det vanskelig å skille utviklingen mellom disse. Dette er tjenester som tilhører forskjellige direktørområder i Bærum.

Høye driftsutgifter per innbygger på hjemmetjenester til aldergruppen 0–66 år og lavere enhetskostnad per mottaker

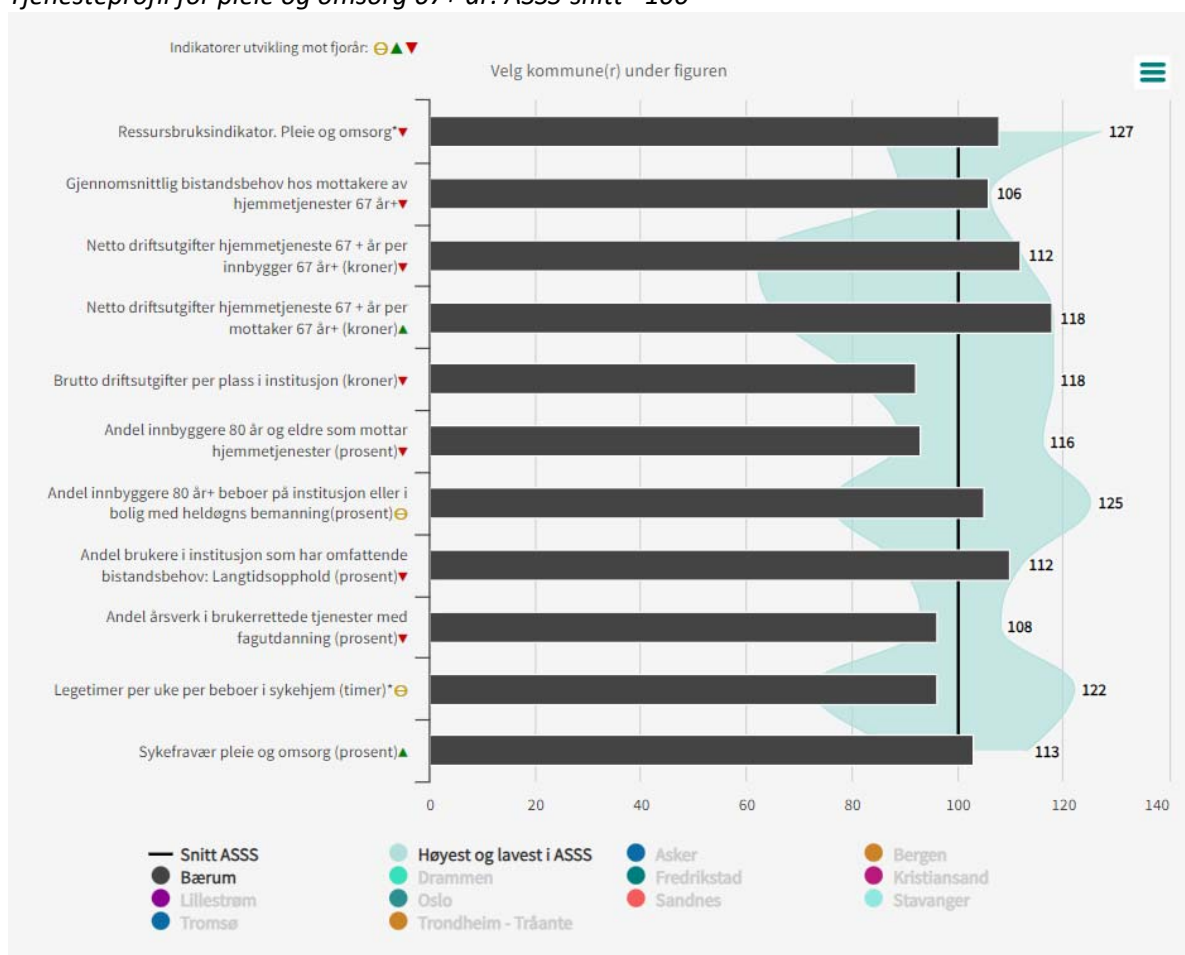
Bærum ligger 12 prosent over ASSS-snitt på driftsutgifter til hjemmetjenester per innbygger 0-66 år. Dette er nærmere ASSS-snittet enn tidligere. Netto driftsutgifter per mottaker ligger 10 prosent under ASSS-snitt, samtidig som gjennomsnittlig bistandsbehov er blant de høyeste i ASSS.

Tjenester til mennesker med utviklingshemming

TTU rapporteringen er forsinket fra Bærum kommune. Derav er ikke tall for 2022 med i årets KOSTRA-rapportering. Tall vil fremkomme for 2022 og 2023, til neste års rapport.

Tjenesteprofil for pleie og omsorg – Innbyggere over 67+ år

Tjenesteprofil for pleie og omsorg 67+ år. ASSS-snitt =100

Kilde: asss.no

Indikatorene i tjenesteprofilen for pleie og omsorg 67+ år

Indikator	Bærum			Snitt ASSS 2022	Høyest ASSS 2022	Lavest ASSS 2022
	2020	2021	2022			
Prioritering og behov						

Indikator	Bærum			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2020	2021	2022	2022	2022	2022
PLO Ressursbruksindikator. Pleie og omsorg*	1,05	1,125	1,082	1	1,267	0,849
PLO Gjennomsnittlig bistandsbehov hos mottakere av hjemmetjenester 67 år+	2	2	1,9	1,8	1,9	1,6
PLO Netto driftsutgifter hjemmetjeneste 67 + år per innbygger 67 år+ (kroner)	23 119,4	23 890,7	24 025,2	21 487,6	24 025,2	13 384,8
Produktivitet og enhetskostnader						
PLO Netto driftsutgifter hjemmetjeneste 67 + år per mottaker 67 år+ (kroner)	200 597,1	211 104	223 424,5	190 071,6	223 424,5	125 539,9
PLO Brutto driftsutgifter per plass i institusjon (kroner)	1 451 904,3	1 716 703,4	1 551 769,5	1 691 620,2	1 997 484	1 375 598,1
Dekningsgrader						
PLO Andel innbyggere 80 år og eldre som mottar hjemmetjenester (prosent)	24,7	24,5	23,1	24,9	28,8	22,2
PLO Andel innbyggere 80 år+ beboer på institusjon eller i bolig med heldøgns bemanning (prosent)	15,9	15,4	14,9	14,2	17,8	10,8
Utfyllende indikatorer/kvalitet						
PLO Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (prosent)	91,7	92,2	92,1	83,5	93,6	74,4

Indikator	Bærum			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2020	2021	2022	2022	2022	2022
PLO Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning (prosent)	73,5	74,2	73,6	76,3	82,7	71,2
PLO Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)*	0,51	0,64	0,64	0,67	0,82	0,48
PLO Sykefravær pleie og omsorg (prosent)	7,79	7,48	8,82	8,58	9,69	7,7

Kilde: asss.no

Høye driftsutgifter per innbygger og per bruker i hjemmetjenesten for brukere 67 år og eldre

Bærum ligger høyest i ASSS i utgifter til hjemmetjenester for brukere 67 år og eldre både i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen og per mottaker. Dette er tilsvarende som tidligere år.

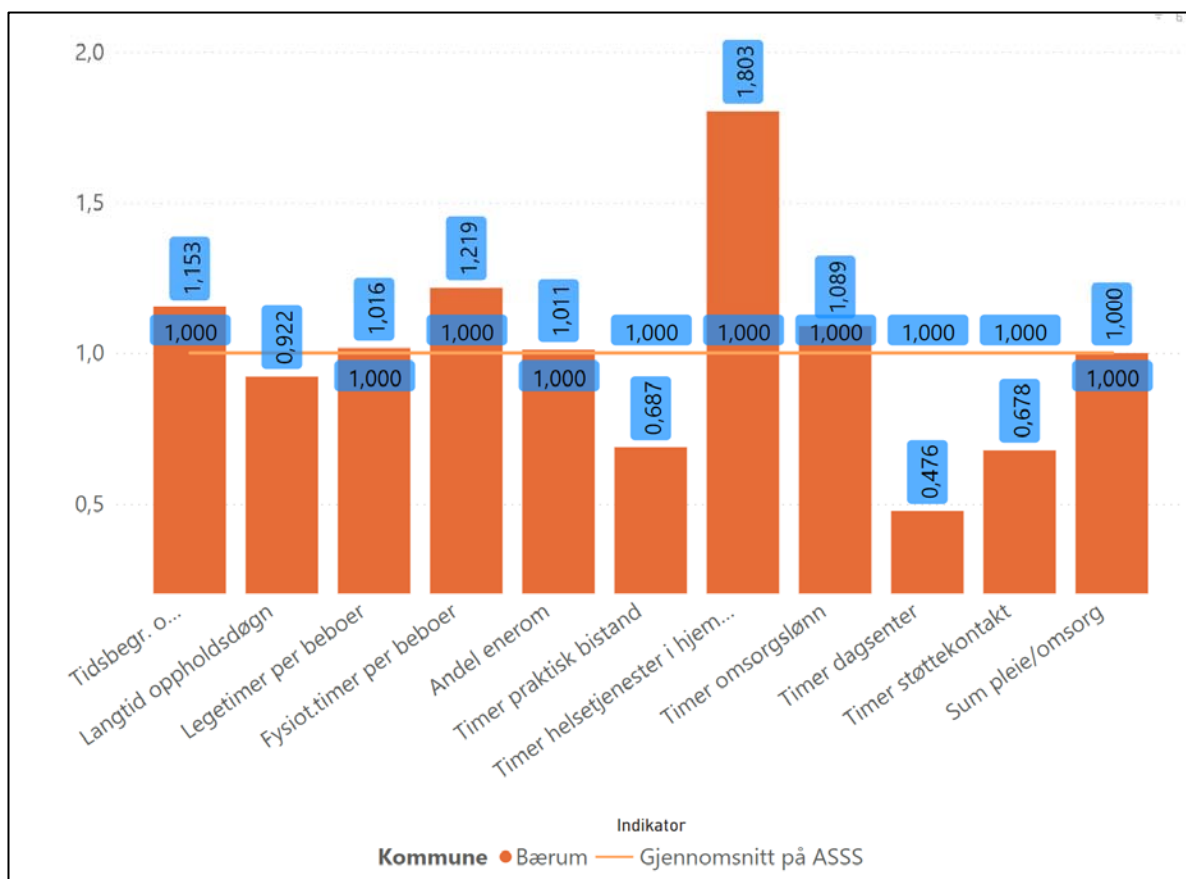
Reduksjon i andel innbyggere 80 år og eldre som mottar hjemmetjenester og reduksjon i andel innbyggere 80 år som er beboere på institusjon/bolig med heldøgns bemanning

Andelen innbyggere 80 år og eldre i Bærum som mottar hjemmetjenester og andel innbyggere 80 år og eldre i Bærum som er beboere på institusjon eller i bolig med heldøgns bemanning er nedadgående.

PRODUKTIVITET OG BEREGNET EFFEKTIVITET

Produksjonsindeks

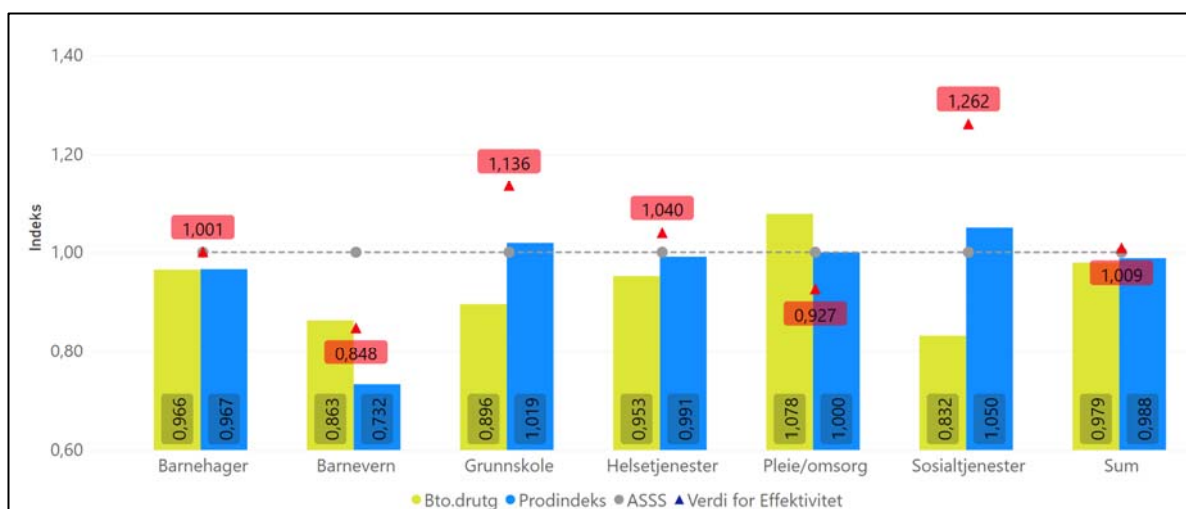
En produksjonsindeks er et samlemål for kommunens tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer. Figuren under viser produksjonsindeksen og produksjonsindikatorerne for pleie og omsorg. I produksjonsindeksen trekkes det inn flere faktorer som påvirker behovet for tjenester enn rene alderskriterier (dekningsgrader). Det vil si at indeksen beregnes i forhold til behovskorrigerede nivåer. Indeksen sier noe om nivået på produksjonen i forhold til størrelsen på målgruppen på tjenestene. Indeksen er ment å vise hvor godt tjenestetilbud som blir gitt innbyggere i ulike målgrupper.

Kilde: ass.no

Produksjonsindeksen til Pleie og omsorg ligger på samme nivå som ASSS-snittet og er bedring fra 2021 hvor Bærum lå 0,6 prosent lavere enn ASSS-snittet. De største prosentvise endringene fra 2021 er *Tidsbegrenset opphold* som økte med 23,5 prosent og *Fysiotimer per beboer* som økte med 12,6 prosent.

Beregnet effektivitet

Kilde: ass.no

Figuren over viser hvor mye produksjon av pleie- og omsorgstjenester Bærum får ut av ressursinnsatsen (effektivitet). I ASSS-sammenheng måles effektivitet som forholdet mellom produksjonen (målt ved produksjonsindeksen) og brutto driftsutgifter. Brutto driftsutgifter er korrigert for forskjeller i beregnet utgiftsbehov. Effektiviteten i Bærum var 7 prosent lavere enn ASSS-snittet. Dette kommer frem som resultat av at produksjonen i Bærum på ASSS-snittet, mens brutto driftsutgifter var 7,8 prosent høyere enn ASSS-snittet. Bærum bedret sin effektivitet fra 2021 til 2022 med 4,5 prosentpoeng ved at produksjonsindeksen har økt og brutto driftsutgifter er redusert i forhold til ASSS-snittet.

Kommunebarometeret

Bærum kom på 194. plass i kommunebarometeret på tjenesteområdet Pleie og omsorg, ned 24 plasser fra i fjor. Rangeringen er basert på 19 nøkkeltall med ulik vektning.

Tabellen under viser plassering (lavere plassering er bedring):

Rangering	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	262	303	286	280	287
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	172	122	135	84	111
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	280	281	297	290	295
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	134	108	101	211	159
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	171	214	172	119	121
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	147	159	167	104	95
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	260	244	1	1	1
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁵	71	93	168	143	
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	214	208	277	292	215
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	58	59	47	53	60
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	99	200	300	180	239
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	59	73	94	165	129
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	146	102	129	244	239
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år	101	96	79	85	83
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	203	227	228	241	243
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	292	289	290	292	290
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	104	101	130	105	116
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	215	202	229	233	236
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	251	250	263	258	264

Kilde: Kommunebarometer

De viktigste nøkkeltallene er andel ansatte med fagutdanning, andelen av beboere med omfattende bistandsbehov og andel plasser i sykehjem i skjermet enhet. Disse tre nøkkeltallene har en vekt på 10 prosent hver i barometeret. Bærum har en dårligere plassering på disse nøkkeltallene i 2022 enn i 2021.